

Sri P. B. NANDIHALI.—It is stated that the dispute has been settled amicably and Sri Apte has called off the hunger strike. It is learnt that criminal cases have been filed against the workers. Now that the strike is amicably settled, may I request the Government to withdraw all cases against the workers?

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not know what the cases are and what offences were committed and what cases have been filed. As far as that matter is concerned, I think the Government will have to allow the law to take its own course.

(vi) *re*: Collection of Land Revenue at new rates in Tarikere

Sri HANJI SHIVANNA.—I call the attention of the Minister for Revenue to the collection of Land Revenue at new rates in Tarikere Taluk by coercive methods.

Sri H. V. KOUJALGI.—I am sorry. I request this may be taken up tomorrow.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Arakeri to raise half an hour discussion.

Half-an-hour Discussion arising out of Replies given to Starred Question

No. 524 *re*: formation of sites by the C.I.T.B. in the Rajamahall Extension.

Sri S. S. ARAKERI.—I raise a half an hour discussion on the points arising out of answers to starred question No. 165 (524) of Eleventh list regarding formation of sites by the City Improvement Trust Board on the land at Rajamahall Extension donated to late Dr. Ambedkar by the ex-Maharaja of Mysore.

I request Sri Siddaveerappa to speak on my behalf.

Sri K. PUTTASWAMY.—I have absolutely no objection. But according to rules Sri Arakeri has to speak and the hon. member Sri Siddaveerappa may obtain certain clarifications.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want your ruling. The Hon. Minister says I cannot do it. I am under the impression that although I am not one of the signatories I can speak?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is mentioned as Sri Arakeri and 22 others. I thought the hon Member is also one of the signatories. So he can speak. Any way this will not become a precedent.

6-30 P.M.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, this is a subject which should have alerted the Government of the day and they should have seen what the ramifications of it would be if the matter is known to the outside world. The fact is this. A piece of land in Palace Orchard measuring 5 acres and 244 square yards was donated by His Highness the Maharaja of Mysore to the late Dr. Ambedkar in view of his philanthropic work in view of his educational activities, in view of his great eminence as a patriot and as an Indian who drafted the Indian Constitution. His object was not to take it for his personal use, but to use that site for founding a Buddhist society. This land today is worth not less than Rs 10 lakhs. One acre of land in Palace Orchard, very near Sir C. V. Raman's Institute is worth not less than Rs. 2 lakhs. This land was donated as a munificent donation by the owner of the property. What these people have done is most deplorable. No Government could have done this. Instead of encouraging Dr. Ambedkar or his successors to fulfil the desire with which he had taken that site, these gentlemen once tried to acquire that land on the ostensible plea that it was needed by the Government of India for having a Power Research Institute at Bangalore. The Government of India said : We do not want it." Probably, they knew that this was donated to Dr. Ambedkar for a laudable object. Then they seem to have acquired this land. All illegal notifications have been issued ; no notice has been served. I crave your indulgence to take you to what has happened here.

The preliminary notification is said to have been issued on 31st March 1959. In the official Gazette, On 7th May 1959 there is a record to show that they have complied with section 5 (a) of the Land Acquisition Act, but it has not been followed up and no notice has been served to the successors of Dr. Ambedkar. What all they have done is to issue the various notifications under various provisions like Sections 4, 5 (a), 6, 9 and 10 of the Land Acquisition Act, but no notice has been served on the persons or persons who are entitled to notice of these acquisition proceedings. These acquisition proceedings, in my humble opinion, are initiated with a view to deprive the owners of these lands. What they have done is this. Having said that all these notifications have been served, they have taken them as having been served and they have given an award. The award itself is dated 10th May 1960. The compensation that they have set apart for acquiring this 5 acres and 244 square yards is Rs. 33,650-89. The very same people who were prepared to give Ramapriya about Rs. 18 lakhs, an area much less than 5 acres, have set apart only Rs. 33,650-89 for this land of 5 acres and 244 square yards. This itself is sufficient to condemn these people and ask them to vacate. I ask a question to the Parliamentary Affairs Minister, if this land had belonged to any one of the dominant communities who have a voice in the administrative machinery of the country, would they have kept quiet, would they have allowed such a thing to happen and would they have been satisfied with this grand award of

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

Rs. 33,650-89? Simply because they are Dr. Ambedkar's successors, are you justified in taking away this land for this paltry sum? Simply because the hon. Members about 22 or 23 of them who are in this House including 2 of them who are adorning the Treasury Benches, slept over the whole thing, can this become just? Simply because they have not exercised their right, can this injustice be tolerated? After all, it is not their property; it is the property belonging to the Maharaja; the Maharaja was gracious enough to donate this land and these gentlemen non-chalantly say that they have acquired this property. Similarly, they have taken 14 sites belonging to the Maharaja without giving him a single paisa. They did not probably apply that test here. Mr. Subramanya was here as Minister when Palace Orchard was taken up. Then the Minister was entitled to have 14 sites for his personal use. All those 14 sites belonging to the Maharaja have been taken over by them. The poor Maharaja kept quiet because he did not like to complain. He said, "all right, let them do what they like".

In this case the land that was given was over 5 acres and these people have taken away all that land. Is it fair? Is it just? Is there rule of law? I really do not know how these hon. Members, 22 of them, kept quiet when such valuable land was taken away, snatched away from their hands. I feel it is a very grave injustice. I am requesting the Hon. Minister for Parliamentary Affairs, who is reputed for his impartiality and his fairmindedness not to proceed further with this acquisition. I want him not to get away with this land. I am told they are already marking sites so that they may distribute them amongst the mselves or among those in whom they are interested. So I would request him not to proceed further with this acquisition. I would request him to see that the acquisition proceedings are quashed and that the amount that you have set apart for compensation is not taken away. And in order to do justice, give this land to the trustees of Dr. Ambedkar and let them do whatever they like provided the purpose for which the land was donated by the donor is fulfilled. I knew Dr. Ambedkar personally. He was one of our respected elders. I had occasion to stay with him for some period. He was one of those who fought fearlessly for the downtrodden, for those who are oppressed and suppressed in this country. In order to perpetuate the name of that great man I have suggested twice that his photo must adorn somewhere here in this Chamber area but they have not cared to do that. If they want to perpetuate his name in Bangalore, let them see that this acquisition of land which is said to have been completed, is quashed and the land is given back to those for whom it was meant.

† ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್ (ಸಿಸಿಎಫ್).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ ಮಹೇಂದ್ರನ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಿವಂಗತ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ದ್ವಾರ ಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದುರಂತ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಡಿದಾರೆ. ಇದರಿಂದ

ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದ 40 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಐದನೇ ಒಂದು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ, ಈ ಒಂದು ದುರಂತ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿ ಈ ಜನರನ್ನು ಒಂದು ಕೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಪುರುಷನಿಗೆ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತನಿಗೆ, ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ, ಅದನ್ನು ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ 31 ಜನ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು, 40 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1926ರಲ್ಲಿ ಸುರಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಗಲಾಟೆ ಆಯಿತು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಿಲಮಿನರಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ನೋಟೀಸ್ ಯಾರಿಗೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಸೊಪ್ಪಟಿ ಎಂದು ನ್ಯೂಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸೊಪ್ಪಟಿಗೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬಹುದು. 1955ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫ್ರೆಸ್ಟೀಡಿಂಗ್ ಆಗಿದೆ. 1964ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಂಥ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೋಸದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಬಡವರಿಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತುಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಕಟವಾಗತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ಒಂದು ಉದಾರ ಧೈರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. N. PATIL.—It is unfortunate that in this Gandhi centenary year, our so-called followers of Gandhi have not only forgotten the principles of Gandhiji but are saying quite contrary to what Gandhiji thought of doing.

Mr DEPUTY SPEAKER.—I want to know whether the hon. member has signed the adjournment motion.

Sri V. N. PATIL.—Yes, Sir.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am on a point of order Sir. You may kindly read the rule. According to the rule only one member has to participate. After the Government's reply, the other members who have signed may obtain clarifications. The scope for discussion is very much limited. That is the spirit of the rule. If I tried to point out rules, because it does not suit the Hon. Members on the otherside, they find fault with me. If certain things are done in a formal way, they find fault and point out rules. If things of this nature come up, why should they not conform to the rule ?

Sri V. N. PATIL.—The very purpose of acquiring this land is only for construction of some more houses. There is specific motive of the Government not to allow the Ambedkar Education Trust to come up. The aim of Dr. Ambedkar was that there should be fraternity among

(SRI V. N. PATIL)

all sections of the Nation. The teachings of Dr. Ambedkar was intolerable to the ruling class. The teachings of Dr. Ambedkar were vital. He did not belong merely to depressed class. He belonged to the entire Nation. What Dr. Ambedkar wanted to do has been frustrated by this Government. He wanted to do something here for the entire nation. He wanted to establish Buddhist Society through which he wanted to establish equality and socialism. The acquiring of the land by Government shows the narrow outlook of the Government. Therefore it is necessary for the Government to see that the land is given to the Trust.

(Sri S. S. Arakeri Stood up to speak)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Members are allowed to ask some clarifications after the Minister gives his reply.

Sri S. S. ARAKERI.—I want to know whether the Minister has agreed to reply to all the clarifications.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Yes. I have asked him to do so. If the members go on disturbing the proceedings of the House, I will adjourn the House exact at 7 O' Clock.

Sri K. H. PATIL.—Sir, on several occasions time was extended. We are prepared to sit for some more time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If the members do not want Minister's reply, I have no objection. I will adjourn the House at 7 P. M.

Sri K. PRABHAKAR.—Sir, when I have raised the discussion, I have a right to speak.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ನನಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Hon. Member Sri Jayaprakash Narayan has already spoken. This will be come a very bad precedent. The hon. Member may please resume his seat.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, I rise to a point of order. Sir, Rule 322 says that any member may, with the consent of the Speaker, move that any rule may be suspended in its application to a particular motion. Since my friend Sri Arakeri has raised the discussion and he is actually concerned with the matter you could permit him to speak and then the Hon'ble Minister may reply. The rule may be suspended.

Sri S. CHANDRAKANTH.—Sir, I appeal to you to kindly allow Sri Arakeri to speak for a few minutes.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ.—ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

Sri S. S. ARAKERI.—As a protest I walk out.

(Sri S. S. Arakeri withdrew)

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Hon. Member Sri Krishnan has moved for the suspension of the Rule. If you feel that he has not moved, I move that the relevant Rule may be suspended and the discussion permitted.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That Rule 49 be suspended and further discussion permitted?”

HON'BLE MEMBERS.—Yes.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Rule 49 is suspended and further discussion is permitted.

7-00 P. M.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. 5 ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಒಂದು ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಅನ್ಯಾಯ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅವರ ಹಿರಿಮೆ, ಕೀರ್ತಿ ಎದ್ದಿತ್ತು, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಇದ್ದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಆದರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದೇಶಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತು. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಮಹಾರಾಜರು ಧರ್ಮಾತ್ಮರು, ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಧರ್ಮವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರಿಗೂ ಇದ್ದಂಥ ಸೇಹದ ಸಲುವಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಗತಿಸಿದ ನಂತರ ಬುದ್ಧಿಸ್ತ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಅಂತ ಅನ್ನುವವರಿಗೆ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ಡೊನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಆ ಜಾಗ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅದನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅಂತಹ ಕ್ರಮ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ವೈಷನ್ ಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಯಾವ ದಾನಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬುದ್ಧಿಸ್ತ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಭಾವಿಸತಕ್ಕ ಅಂಶ ಮೂರು ಇವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಇದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಸ್ವತ್ತು, ಇದಕ್ಕೆ 33 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆ ಆಸ್ತಿಗೆ ನಾರ್ಮಲ್ ಆಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೇಟು ಎಕರೆಗೆ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹರಿಜನರನ್ನು ಇವತ್ತು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕಾರ್ಯ, ಖಂಡಿತ ಇದು ತಪ್ಪು ಅಂತ ಹೇಳುವ ಧೈರ್ಯ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಡಗಿದೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸುವೇಶಿ ಏಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಯಾರೇಸ್ ಆರ್ಚರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವೆಟ್ ಎರಾ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರವರ ಪ್ರಾಪ್ತ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವೆಟ್ ಕೊಡಬಹುದು ಅಂತ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಭಾವಯುತ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿರ ಬಹುದೋ ಏನೋ ಎಂದು ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಧರ್ಮವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಏಕೆ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ? ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೆರಕೊಡತಕ್ಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಬೆಸ್ತ್ ಎಂಕ್ವಾಂಪರ್ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಗೋರಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾಪರ್ಷ ಏಜೆಂಟ್ಸ್, ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್ಸ್ ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೂ ಅಕ್ಟಿವಿಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟಿಡಿಂಗ್ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವರಸ ಇದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಬೆರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಕ್ಲೆ ಹಾಕಿ ಈ ರೀತಿ ಯದ್ವಾತದ್ಯಾ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವಾದ. 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲದು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ರೆಸೋಲೂ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗತೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಿ.ಆರ್.ಎಲ್.).—ಅಗೃಹ್ಣರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಮುಂದುರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ ಇವರು ಈವರೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಆಭಾರಮನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರು ವಿಶ್ವ ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಬೌದ್ಧ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಮಹಾ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಈ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತಾ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

1959ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟಿವಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಕ್ಟಿವಿಸ್ಟ್ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯದ ವಿಷಯ. ರಾ್ಯಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟಿನ ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದೆ. ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭೂದಾನ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ಅದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಭವನದ ಜವಾನನಿಗೆ ಜಾರಿ ಆಗಿದೆ, ಜವಾನ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. He is not a legally competent man to receive the notice. ಲೇಗಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ನೋಟೀಸ್ ಯಾರಿಗೋ ಸರ್ವ ಮಾಡಿರುವುದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬರು ಒಂದು ಮಹಾ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಜಮೀನನ್ನು ಆದಿನ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮೋಡಿನವರು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ದುಃಖದ ವಿಷಯ.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಈಗ ಅವರ ಮಗ ಶ್ರೀ ಯಶವಂತರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಇದ್ದಾರೆ. He is the President of Buddhist Institute of India, Bombay. ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ಪೀಠರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಬಾಂಬೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಈ ಜಮೀನು ಬುದ್ಧಿಸ್ಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಪೀಠರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ, ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದರ ಅದು ಡಾ. ಬಾಬು ಸಾಹೇಬರ Buddhist ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಗೆ ಉಳಿಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದಾಗ 1964ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪ್ರಾಪರ್ಷ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಜನನಾಯಕರು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು, ಈಗ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂಥ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಜನರಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ ಇನ್ನು ಅವರು ಮುಂದೆ ಭಿಕಾರಿಗಳು ಆಗುವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿ ಇರುವವರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಈಗತಾನೇ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಲಾರದೆ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು. 1964ರಲ್ಲಿ ಈ ಜಮೀನಿನ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಡೌಪ್ಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಒಂದು ಎಂಡಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಅವರೇ ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ತಾನೇ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ನಡೆದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೇನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ (ಡಿ) ಭಾಗದಲ್ಲಿ whether it is a fact that the Chairman, City Improvement Trust Board is trying to form sites in this land, the property of late Dr. Ambedkar ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು 'Yes' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸಭೆಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ದಿವಂಗತ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು 1954ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಎತ್ತಿದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಬೋಧಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು' ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಮತವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕುದು ನನಗೆ ಉದ್ದೇಶ, ತಾವು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೀರಿ ಹೋದರು. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿತು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರದು ಎನ್ನುವುದು ಅದನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರೀಶನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಯವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರ ಕಣ್ಣು ಈ ಜಾಗದ ಮೇಲೆ ಪತೆ ಬಿತ್ತಲೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರಿಗಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನಗಾಗಲೀ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರುವುದಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಬೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಮತವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ದಿವಂಗತ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ನೆರವೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಕ್ಟಿನ 48ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಥವಾ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿವರ್ ಅಗಿರತಕ್ಕುದನ್ನು ವಿತಂಡಾ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಅದರ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಮೇಲಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅರಕೇರಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಲೀಗರ್ ಕಾಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಬಹಳವೇ. ಯಾರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಸರ್ವೆ ಅಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 42 ರಕ್ತ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇದು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಆಗಲಿ, ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ, ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ವೈರ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಗೌರವವನ್ನೂ ತರತಕ್ಕುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್)

ದವರು, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾತಿನಾಡುತ್ತಾ ಅಕ್ಯುಜಿಷನ್‌ನ್ನು ಎತ್ತಿಟ್ಟಾ ಮಾಡಿ, ಜಮೀನನ್ನು ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಏನೋಂದು ನೋಡಬಾರದದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ನೋವು ಆಗದ ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ, ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಹಾಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ವ ಧರ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಯಾಯರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಧರ್ಮವೇ? ಆಳುವ ಮಹಾ ನ್ಯಾಯಗಳವರ ದಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಗೌರವ ನೊಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಂತೋಷಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಶಾವ ಹೃದಯ ದಿಂದ ಅಕ್ಯಾಯರ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಿ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಡವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನಿದಿತ್ತೇವೆ, ಅವರ ಉದ್ವೇಗ ಆಗುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಲ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಗ ಪಡಿಸಿದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧ ವಿರಪ್ಪನವರು ಇನ್ನಿತರ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧ ವಿರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ವೈಶಾಲ್ಯ ಘನತೆ, ಹಿರಿಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಷ್ಟೂ ಅಪ್ಪನುತ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಲಿ ಇನ್ನಿತರ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾಗಲಿ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿಮಾನ ಗೌರವ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಭಿಮಾನ ಗೌರವ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಸೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆದಿವ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾತಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಸರಾಂತ ರಾಜಕೀಯ ಶಾಸನ ತಜ್ಞರಾದ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ರಾಸ್ಕೀನವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು.

“Whatever has been achieved by the art of education in the nineteenth century is being effaced and undone by the art of propaganda in the twentieth century. It is one thing to persuade a fellow man by deafening noise and another thing to educate him to make him ponder and take decisions democratically.”

ಈ ಮಾತು ಈ ದಿವಸ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನೋಡಬಾರದು ಎಂದು ಈ ದಿನ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಭೂಮಿ ಯಾವಾಗ ಅಕ್ಯಾಯರ್ ಆಯಿತು, ಸರಕಾರ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ, ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಹಾಗೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೀಗೆ ದಿಶಿಸಲು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಮಾತು ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅಕ್ಯುಜಿಷನ್ ನಡೆದದ್ದು ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. 1959-60 ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಯುಜಿಷನ್ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಆಗ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದರು? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳ ಗಿಫ್ಟ್ ಡೀಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ದೂರು ಹೋದ ನಂತರ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಯಾರು ಎನ್ನುವ ವಿವಾದ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಈ ಭೂಮಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಯದು, ಅವರು ಹಕ್ಕುದಾರರು ಅವರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಅರಕೇರಿಯವರು ಈ ಭೂಮಿ ಆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಈ ಭೂಮಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಯಾರೇ ಇರಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ಇದೆ. ಈ ವಿವಾದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 1954 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರು ಒಂದು ಗಿಫ್ಟ್ ಡೀಡ್ ಮಾಡಿ ಬುದ್ಧಿಯಸ್ವ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಅಂಬೇಡ್ಕರರು ಅದರ ಪ್ರತಿಯಿರಿಸಿದ್ದರು. 1959-60 ರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ತಿಯಾದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿ ವುಡ್ಲಿ, ಇದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕೆಲಸ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಆಫೀಸರು ಆವಾರ್ಡ್ ಕೊಡುವ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಲು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅದು ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಂಜೂರು ಆದ ಮೇಲೆ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಧಿಕಾರ ಇದೆ. 1960 ರಲ್ಲಿ ಅದು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

7-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರ ತಕ್ಕಂಥ ಸರಕಾರ ಅಂತಲ್ಲ. ಯಾರು ಇದ್ದರೂ ಅದು ಕಂಟಿನ್ಯುಯಿಂಗ್ ಬಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವರಂಗಪ್ಪನವರು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಬಾಡಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಆದೇಶವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೃಪ್ಪವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—1964 ರಲ್ಲಿ ಲೆಟರ್ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 1964 ರಲ್ಲಿ ಲೆಟರ್ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಲೆಟರ್‌ನಾಗಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಂಪನೀಷನ್ ಒಮ್ಮೆ ಆವಾರ್ಡ್ ಆದನಂತರ ಇದರ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಈ ಕಾಂಪನೀಷನ್ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 4,5,6 ನೇ ಕಲಂ ಮತ್ತು 9 ನೇ ಕಲಂ ಆಗಿನ ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರು ಅನುಸರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಇದರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I request the Hon. Minister to yield for a minute. I feel there is some fraud in this case. Government should instruct the Trust Board. It can do it under the law as a corrective process. In the interest of the State, let not one section of the people feel that some grave injustice has been done and that even though it is brought to their notice they are impervious. You satisfy yourself about the rightful owner and get it to him only. Until then, please see that the sites are not distributed and sold away. 33 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನನ್ನು ಸೈಟುಗಳಾಗಿ ಹಂಚದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕು.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am sorry that the Hon'ble the Leader of the Opposition is using certain words which do not fit in to the facts of the case. Acquisition took place according to law. He said that fraudulent transaction has taken place. I do not think it is correct.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is absolutely fraudulent. The proper word that can be used is nothing but 'fraud'.

Sri B. M. PATIL.—I am not going to discuss whether it is fraudulent or not. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಏನಾದರೂ ವಿವರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಿ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. H. RANGANATH.—We are not concerned with the Trust Board; we do not have documents. The Hon'ble Minister knows that it is a gift. If so, the Government should inform the Trust Board to withdraw. Our only concern is that it should be used for the purpose for which it was given by the Maharaja. It was a gift by the Maharaja to the Peoples Education Society.

Sri D. B. KALMANKAR.—Sir, there is one more letter dated 16th July 1964 addressed from the Revenue Department to the Chairman, Peoples Education Society, Anand Bhavan, D.N. Road, Fort, Bombay-1, wherein they have stated that it was required to be acquired for power Research Institute and since the Government of India have said that they do not want it, that is withdrawn. I will pass on the letter to you, Sir.

Sri S. S. ARAKERI.—Trust Board knows that there is a Gift Deed of 1964. How is it that the Trust Board entrusted the Acquisition Officer to proceed with the acquisition of this entire land? What is the legal sanctity behind it?

Sri B. M. PATIL.—I cannot say why they have taken a decision.

Sri K. H. RANGANATH.—Our only request is that the Government should see that it is withdrawn. Personally speaking, we are not interested in it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಯಾವ ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಸೆಟುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet at 8-30 A.M. tomorrow.

The House adjourned at Forty Minutes past Seven of the Clock to meet again at Thirty minutes past eight of the Clock on Wednesday, the 5th February 1970.
